

Melkgeitenhouderij: intensief of aaibaar?

Wilma Wolters

Er moet discussie gevoerd worden over de plaats van de geitenhouderij in Nederland. Dat vindt onder andere voorzitter van de LTO-vakgroep Melkgeitenhouderij Jeannette van de Ven. Blijft de geitenhouderij aaibaar of wordt de sector bestempeld als intensieve veehouderij? Geitenhouderij vroeg een aantal geitenexperts naar hun mening en liet de Partij voor de Dieren daarop reageren.

De provincie Noord-Brabant laat er geen twijfel over bestaan dat geitenhouderijen tot de intensieve sectoren behoren. Terwijl de provincie Noord-Holland melkgeiten (nog) juist bewust niet onder de intensieve veehouderij schaaft. De Partij voor de Dieren hamert erop dat grote Nederlandse melkgeitenbedrijven wel degelijk als intensief gezien moeten worden. Wat vinden geitenexperts Emiel van Haaren van Kenniscentrum Veehouderij en geitenspecialist bij Hendrix UTD Jan de Kort van deze discussie?

Intensief of niet?

Geen van beide geitenexperts vindt de geitenhouderij in Nederland een intensieve sector. "De geitensector is niet intensief, omdat de huisvesting duurzaam is wat betreft welzijn. Geiten worden gehouden op stro, in groepen en in lichte, luchtige stallen", aldus Van Haaren. De Kort is het daar-

mee eens. "Gezien het houderijsysteem vind ik het absoluut niet onder intensief vallen." Marianne Thieme van de Partij voor de Dieren is het slechts deels met de heren eens; zij maakt onderscheid tussen geitenbedrijven. "De melkgeitenhouderij is niet over één kam te scheren. Er zijn kleine bedrijven met niet meer dan een paar honderd geiten, die hun dieren buiten laten lopen, het voer lokaal betrekken en de mest ook lokaal weer afzetten. Dit valt wat de Partij voor de Dieren betreft niet onder intensieve veehouderij. Maar er zijn ook bedrijven, en dat zijn er steeds meer, die een andere benadering van het geiten houden hebben gekozen, met duizenden geiten op één bedrijf. Deze dieren krijgen in toenemende mate krachtvoer en antibiotica en ze komen

niet meer buiten. Bij die manier van bedrijfsvoering zou je in onze optiek inderdaad moeten spreken van intensieve veehouderij."

Imago

"We moeten opletten dat we het geweldige imago, waar al 25 jaar aandacht aan is besteed, niet verliezen", aldus De Kort, geitenspecialist bij Hendrix UTD. "Voor veel mensen staat intensief gelijk aan bio-industrie en die kant moeten we toch niet opgaan", waarschuwt hij. Van Haaren geeft hem gelijk. "In de beeldvorming naar de

burgerij staat een intensieve sector gelijk aan een niet-aaibare sector. Bij intensief denken zij aan dieren dicht op elkaar, dichte stallen, luchtwassers, horizonvervuiling en noem maar op. Daarmee gaat het goede imago naar de maan." Ook Thieme hecht aan het imago van diervriendelijkheid. Maar zij vindt dat een geitenhouderij met zeventuizend geiten zichzelf daarbuiten plaatst en gezien moet worden als een intensieve veehouderij. "Deze keuze maakt elke individuele geitenhouder zelf en hierdoor is het imago van de geitenhouderij al aan het veranderen. Het veranderende imago heeft niets met de benaming 'intensief' te maken, maar vloeit vanzelfsprekend voort uit de keuzes tot schaalvergroting." Volgens De Kort kunnen we een slecht imago voorkomen door te blijven laten zien dat we het goed deden en goed doen. "Het is altijd goed om uit te dragen wat je als sector doet, dus dat moeten we ook nu blijven doen. Dan denk ik met name aan het stro, de natuurlijk geventileerde en lichte stallen." Ook Thieme denkt dat geitenhouders wel iets kunnen doen om de sector niet als intensief te laten bestempelen. "Maar alleen als zij daadwerkelijk gaan extensiveren in de bedrijfsvoering. Dus minder dieren, geen krachtvoer en de mest weer in de omgeving afzetten. Ik denk ook dat dit heel belangrijk is, niet alleen om niet onder het label 'intensief' te vallen, maar ook om überhaupt nog een toekomst in Nederland te hebben."

Van Haaren wil graag wat in de discussie sturen door aan te geven dat een geit een herkauwer is en dat hij ruwvoer uit de omgeving nodig

heeft. "Bovendien mogen we trots zijn op de huisvesting en daarmee het dierenwelzijn." De huisvesting noemen beide heren als sterk punt van de sector. Maar in de Q-koortshectiek wordt wel gesuggereerd dat stallen dicht zouden moeten. Van Haaren vindt dat een heus gevaar voor de huidige discussie over intensief of niet. "Dichte stallen betekent 'enge' stallen, misschien met luchtwassers en met mechanische ventilatie. We moeten zoeken naar een natuurlijker oplossing. Laten we om elke stal singels plaatsen met bomen die het stof tegenhouden." Thieme noemt dat een oplossing die het echte probleem niet oplost. "Noch megastallen met luchtwassers, noch bomensingels zullen in staat zijn de verspreiding van ziektekiemen te voorkomen. Het gaat erom om manieren te vinden om zodanig dieren te houden dat de risico's voor de volksgezondheid minimaal en dus beheersbaar zijn. De natuurlijkste en meest effectieve oplossing is om minder dieren te houden, in het fokken te selecteren op robuuste dieren in plaats van louter op de liters melk, en om de dieren op een zo natuurlijk mogelijke manier te houden."

Gevolgen van intensief

Stel dat landelijk wordt besloten de geitenhouderij tot een intensieve sector te benoemen. Wat zijn dan de gevolgen? "Als je binnen de sector kijkt, zou intensieve houderij mogelijkheden kunnen bieden doordat je nog meer dieren zou kunnen houden", denkt De Kort. "Maar er is in Nederland maar een kleine groep mensen die dat begrijpt. En het gaat er in deze discussie om dat we de grote groep bereiken. We moeten het woord intensief helemaal niet gaan verbinden aan geiten."

Van Haaren ziet die grotere bedrijven ook voor zich. "Er zullen zwaardere regels komen voor vestiging van bedrijven, de kostprijs gaat omhoog doordat er duurdere huisvesting moet komen en die duurdere stallen zijn alleen interessant voor een groter aantal dieren. Een intensieve geitenhouderij verhoogt dus de kostprijs en wakkert schaalvergroting juist aan. Een averechts effect." Ook de Partij voor de Dieren ziet dat er nadelen kleven aan het label 'intensief' voor de melkgeiten. "Schaalvergroting is wellicht

Foto's: Henk ten Have

te verwachten, het open karakter van de stallen zou hierdoor ook kunnen verdwijnen, en dit zou nadelig zijn voor het dierenwelzijn. Het is daarom noodzakelijk om beleid te ontwikkelen om deze situatie te voorkomen. Gedacht kan worden aan een quoteringsstelsel en aan ruimtelijke ordeningsmaatregelen – zoals die nu in steeds meer provincies opgesteld worden – om megastallen aan banden te leggen."

Foto: Wilma Wolters